Matematinė statistika. Užduotys naudojant R 3 užduotis. Parametrinių hipotezių tikrinimas

Pastabos. Užduotis atlikite naudodami a) formules, panaudokite alternatyvius hipotezių tikrinimo metodus (statistikos realizacija; p reikšmė; pasikliovimo intervalai); b) standartines R funkcijas.

Literatūra:

- 1. Param_hipot_pvz1.pdf
- 2. V.Bagdonavičius, J.J.Kruopis. Matematinė statistika. 1 dalis. 4.7 skyrelis. Parametrinių hipotezių tikrinimo pavyzdžiai
- 3. Quick-R (https://www.statmethods.net/)
- 1) Lentelėje pateikti duomenys apie tam tikros medžiagos kiekį 30 mėginių:

```
49 51 46 52 60 62 68 50 34 36 40 50 32 59 69 34 48 44 40 42 42 45 53 40 48 30 54 58 62 37
```

Atlikite užduotis:

- a) Esant 94% patikimumui, įvertinkite medžiagos kiekio standartinį nuokrypį.
- b) Raskite vidurkio pasikliovimo intervala.
- c) Patikrinkite prielaidą, kad vidutinis medžiagos kiekis didesnis už 50.
- **2)** Gamybos procesas suderintas, jeigu parametro A standartinis nuokrypis neviršija 10. Atrinkus 100 gaminių buvo pamatuotos jų parametro A reikšmės. Ar galite teigti, kad gamybos procesas suderintas?

```
24 41 30 37 25 32 28 35 28 51 36 26 43 25 27 39 21 45 39 25 29 43 66 25 24 56 29 31 41 41 36 57 36 48 25 36 48 24 48 22 40 7 31 24 32 53 33 46 22 33 25 37 34 32 41 36 19 32 25 19 19 37 20 21 48 44 35 19 44 34 29 48 38 43 48 35 42 37 35 36 58 45 34 40 37 21 41 11 41 27 50 24 37 39 33 45 39 43 21 34
```

3) (Milton J.S., Arnold J.C. Probability and Statistics in the Engineering and computing sciences. Chapter 7, exercise 3):

```
85010031122796
```

Ar galime teigti, kad vidutinis defektų skaičius viename kvadratiniame metre didesnis už 6 (reikšmingumo lygmuo 0.1).

- 4) Ekonomistas nori patikrinti ar padaugėjo smulkių įmonių (procentais). Prieš 10 metų jos sudarė 20 % visų jmonių. Šiuo metu iš 100 atsitiktinai parinktų įmonių 27 buvo smulkios (α =0.05).
- 5) Kuriamas naujas kompiuterių tinklas. Reikalaujama, kad jis būtų daugiau negu 99% suderintas su jau naudojama įranga. Atlikite užduotis: a) suformuluokite hipotezę ir alternatyvą; b) buvo atrinkta 300 programų imtis ir patikrintas jų suderinamumas su kuriamu tinklu. Gauta, kad 298 programos suderintos su tinklu. Ar remiantis šiais duomenimis galime atmesti hipotezę.
- 6) Pakartotinai matuojant žinomą detalės ilgį tuo pačiu prietaisu 10 kartų, gautos tokios paklaidų reikšmės: 0.86 0.06 1.49 1.02 1.39 0.91 1.18 -1.50 -0.69 1.37 Tariant, kad matavimo paklaidų skirstinys normalusis reikia nustatyti ar matavimo prietaisas neturi sisteminės paklaidos (α =0.05).
- 7) Tyrimo tikslas palyginti laiką, kuris reikalingas patikrinti laidų sujungimus ir izoliaciją dviejų tipų srovės pertraukikliuose. Pirmoji populiacija susideda iš visų vakuumo tipo srovės pertraukiklių, o antroji populiacija iš visų oro-magnetinių srovės pertraukiklių. Buvo atrinktos paprastos atsitiktinės imtys iš kiekvienos populiacijos ir ištirtas kiekvienas į imtį patekęs gaminys (matuotas laikas).

Vakuumo tipo	Oro-magnetinis
3.0 5.3 6.9 4.1 8.0 6.7 6.3 7.1	7.1 9.3 8.2 10.4 9.1 8.7 121
4.2 7.2 5.1 5.5 5.8	10.7 10.6 10.5 11.3 11.5

Tarkime, kad buvo stebėti normalieji atsitiktiniai dydžiai.

8) Ištirkite automobilio variklio tūrio ir nuvažiuoto automagistralėje atstumo (su vienodu kiekiu degalų) sąryšį ((D.C.Montgomery, R.C.Runger. Applied Statistics and Probability for Engineers. 3th ed. 2003, p. 381).

```
Gamintojas Modelis Atstumas Variklio turis
Acura Legend 30 97
BMW 735i 19 209
Buick Regal 29 173
Chevrolet Cavalier 32 121
Chevrolet Celebrity 30 151
Chrysler Conquest 24 156
Dodge Aries 30 135
Dodge Dynasty 28 181
Ford Escort 31 114
Ford Mustang 25 302
Ford Taurus 27 153
Ford Tempo 33 90
Honda Accord 30 119
Mazda RX-7 23 80
Mercedes 260E 24 159
Mercury Tracer 29 97
Nissan Maxima 26 181
Oldsmobile Cutlass 29 173
Plymouth Laser 37 122
Pontiac GrandPrix 29 173
```

9) Vėjo greitis matuotas dviem būdais: nuo žemės (X), iš palydovo (Y). Matavimai atlikti tam tikrais laiko momentais (T).

ТХҮ	ТХУ
1 4.46 4.08	7 4.61 5.95
2 3.99 3.94	8 3.87 3.07
3 3.73 5.00	9 3.17 4.76
4 3.29 5.20	10 4.42 3.25
5 4.82 3.92	11 3.76 4.89
6 6.71 6.21	12 3.30 4.80